

LECTIO DIVINA SEGÉDANYAG

a szentmise evangéliumi szakaszához

Mk 6, 1-6

Évközi 14. vasárnap („B” év)

Nem vetik meg a prófétát, csak a hazájában.

PÉCSI EGYHÁZMEGYE

„REMÉNYT ÉS JÖVŐT ADOK NEKTEK”
(JEREMIÁS 29.11)

+ EVANGÉLIUM Szent Márk könyvéből

Nem vetik meg a prófétát, csak a hazájában.

Abban az időben Jézus hazament Názáretbe. Tanítványai elkísérték. Amikor elérkezett a szombat napja, tanítani kezdett a zsinagógában. Sokan hallgatták, és csodálkozva mondogatták: „Honnét vette ezt? Miféle bölcsesség ez, amely neki adatott? És csodák, amelyeket kezével véghezvisz! Nem az ács ez, Mária fia, Jakab, József, Júdás és Simon rokona? S ugye nővérei is itt élnek közöttünk?” És megbotránkoztak benne. Jézus erre megjegyezte: „Nem vetik meg a prófétát, csak a hazájában, rokonai körében, a saját házában.” Nem is tehetett ott csodát, csupán néhány beteget gyógyított meg, kézzel. Maga is csodálkozott hitetlenségükön.

1. LECTIO – OLVASÁS

1.1. GÖRÖG SZÖVEG SZÓ SZERINTI FORDÍTÁSA

¹ Καὶ ἐξῆλθεν ἐκεῖθεν, καὶ ἔρχεται εἰς τὴν πατρίδα αὐτοῦ, καὶ ἀκολουθοῦσιν αὐτῷ οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ.

És kiment onnan, és megy a szülőföldjére, és a tanítványai követik őt.

² καὶ γενομένου σαββάτου ἤρξατο διδάσκειν ἐν τῇ συναγωγῇ καὶ οἱ πολλοὶ ἀκούοντες ἐξεπλήσσοντο λέγοντες· Πόθεν τούτω ταῦτα, καὶ τίς ἡ σοφία ἢ δοθεῖσα τούτω, καὶ αἱ δυνάμεις τοιαῦται διὰ τῶν χειρῶν αὐτοῦ γινόμεναι;

És amikor szombat lett, elkezdett tanítani a zsinagógában, és hallgatva sokan ámuldoztak mondva: „Honnan (vannak) neki ezek, és milyen bölcsesség adatott meg neki, és ilyen erő-megnyilvánulások (csodák) történnek a keze által?”

³ οὐχ οὗτός ἐστιν ὁ τέκτων, ὁ υἱὸς τῆς Μαρίας καὶ ἀδελφὸς Ἰακώβου καὶ Ἰωσήτου καὶ Ἰούδα καὶ Σίμωνος; καὶ οὐκ εἰσὶν αἱ ἀδελφαὶ αὐτοῦ ὧδε πρὸς ἡμᾶς; καὶ ἔσκανδαλίζοντο ἐν αὐτῷ.

„Ez nem az ács, Mária fia, és Jakab és Jósét és Júdás és Simon fivére? És a nővérei nem velünk vannak itt?” És megbotránkoztak benne.

⁴ καὶ ἔλεγεν αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς ὅτι οὐκ ἔστιν προφήτης ἄτιμος εἰ μὴ ἐν τῇ πατρίδι αὐτοῦ καὶ ἐν τοῖς συγγενεῦσιν αὐτοῦ καὶ ἐν τῇ οἰκίᾳ αὐτοῦ.

És mondta nekik Jézus: „Nincs megbecsületlen próféta, hacsak nem a maga szülőföldjén és a maga rokonai körében és a maga házában.”

⁵ καὶ οὐκ ἐδύνατο ἐκεῖ ποιῆσαι οὐδεμίαν δύναμιν, εἰ μὴ ὀλίγοις ἀρρώστοις ἐπιθεὶς τὰς χειρὰς ἐθεράπευσεν

És nem tudott semmilyen erő-megnyilvánulást (csodát) véghez vinni ott, hacsak nem néhány betegre rátéve a kezét gyógyított.

⁶ καὶ ἐθαύμαζεν διὰ τὴν ἀπιστίαν αὐτῶν. Καὶ περιήγεν τὰς κόμας κύκλῳ διδάσκων.

És csodálkozott a hitelenségük miatt. És köröskörül bejárta a falvakat tanítva.

1.2. NOVA VULGATA ÉS MAGYAR FORDÍTÁSOK

NOVA VULGATA

Szent István Társulat fordítása

Szent Jeromos Katolikus Bibliatársulat fordítása

Békés-Dalos Újszövetségi Szentírás

Károli Gáspár revideált fordítása

Simon Tamás László O.S.B. Újszövetség-fordítása

¹ ET EGRESSUS EST INDE ET VENIT IN PATRIAM SUAM, ET SEQUUNTUR IL LUM DISCIPULI SUI.

¹ Innen eltávozva saját városába ment. Tanítványai elkísérték.

¹ Ezután kijött onnan, és elment a saját falujába. A tanítványai követték.

¹ ***Eltávozva onnét lakóhelyére érkezett. Tanítványai kísérték.***

¹ *És kiméne onnét, és méne az ő hazájába, és követék őt az ő tanítványai.*

¹ Eltávozott onnét. Hazament, és a tanítványai követték.

² ET FACTO SABBATO, COEPIT IN SYNAGOGA DOCERE; ET MULTI AUDIENTES ADMIRABANTUR DICENTES: “UNDE HUIC HAEC, ET QUAE EST SAPIENTIA, QUAE DATA EST ILLI, ET VIRTUTES TALES, QUAE PER MANUS EIUS EFFICIUNTUR?”

² **A következő szombaton tanítani kezdett a zsinagógában. Sokan hallgatták, és csodálkozva mondogatták: „Honnét vette ezt? Hol tett szert erre a bölcsességre? És a csodák, amiket kezével végbevisz!**

² Amikor szombat lett, elkezdett a zsinagógában tanítani. Sokan, akik hallgatták, csodálkoztak tanításán, és azt kérdezték: »Honnan vette ez mindezt? Milyen bölcsesség az, amely neki adatott? És milyen csodák történnek a keze által?

² ***A következő szombaton elkezdett tanítani a zsinagógában. Nagy hallgatósága csodálkozott (tanításán). „Honnan vette mindezt? – kérdezték. Ki adott neki ekkora bölcsességet? Hogyan történnek ilyen csodák általa?***

² *És a mint eljött vala a szombat, tanítani kezdte a zsinagógában; és sokan, a kik őt hallák, elálmélkodának vala, mondván: Honnét vannak ennél ezek? És mely bölcsesség az, a mi néki adatott, hogy ily csodadolgok is történnek általa?*

² Amikor azután eljött a szombat, tanítani kezdett a zsinagógában. Sokan hallgatták, és álmélkodva így szóltak: – Honnan veszi ezeket? Miféle bölcsesség ez, ami neki adatott? És miféle csodák ezek, amelyek keze által történnek?

³ NONNE ISTE EST FABER, FILIUS MARIAE ET FRATER IACOBI ET IOSETIS ET IUDAE ET SIMONIS? ET NONNE SORORES EIUS HIC NOBISCUM SUNT?”. ET SCANDALIZABANTUR IN ILLO.

³ **Nem az ács ez, Mária fia, Jakab, József, Júdás és Simon testvére? S ugye, nővérei is itt élnek közöttük?” És megbotránkoztak rajta.**

³ Nem az ács ez, Mária fia, Jakab és József és Júdás és Simon testvére? Nem az ő nővérei vannak itt nálunk?« És megbotránkoztak benne.

³ ***Nem az ács ez, a Mária fia? Nem Jakab, József, Júdás és Simon testvére? És ugye nővérei is itt élnek köztük?” Szóval megbotránkoztak benne.***

³ *Avagy nem ez-é az az ácsmester, Máriának a fia, Jakabnak, Józsefnek, Júdásnak és Simonnak pedig testvére? És nincsenek-é itt közöttük az ő nőtestvérei is? És megbotránkoznak vala ő benne.*

³ Nemde az ács ez, Mária fia, Jakab, József, Júdás és Simon testvére? Nem itt élnek-e közöttük a nővérei is? És botránkoztak rajta.

⁴ ET DICEBAT EIS IESUS: “NON EST PROPHETA SINE HONORE NISI IN PATRIA SUA ET IN COGNATIONE SUA ET IN DOMO SUA”.

⁴ **Jézus erre megjegyezte: „A prófétának csak hazájában, rokonai körében, a saját házában nincs becsülete.”**

⁴ Jézus pedig azt mondta nekik: »Nem vetik meg a prófétát, csak a maga hazájában, a rokonai között és a házában.«

⁴ ***Jézus erre megjegyezte: „Sehol sincs a prófétának kevesebb becsülete, mint saját hazájában és családjában.”***

⁴ *Jézus pedig monda nekik: Nincs próféta tisztesség nélkül csak a maga hazájában, és a rokonai között és a maga házában.*

⁴ Jézus pedig ezt mondta nekik: – Nem vetik meg a prófétát másutt, csak a hazájában, a rokonai között, sőt a saját házában.

⁵ ET NON POTERAT IBI VIRTUTEM ULLAM FACERE, NISI PAUCOS INFIRMOS IMPOSITIS MANIBUS CURAVIT;

⁵ **S nem is tehetett ott csodát, csupán néhány beteget gyógyított meg, kézrátétellel.**

⁵ Nem is tudott egy csodát sem tenni ott, csak néhány beteget gyógyított meg, rájuk téve kezét.

⁵ ***Nem is tudott ott csodát tenni, csak néhány beteget gyógyított meg, rájuk téve kezét.***

⁵ *Nem is tehet vala ott semmi csodát, csak néhány beteget gyógyíta meg, rájuk vetvén kezeit.*

⁵Nem is tudott egyetlen csodát sem tenni ott, azon kívül, hogy néhány beteget – a kezét rájuk téve – meggyógyított.

⁶ET MIRABATUR PROPTER INCREDULITATEM EORUM. ET CIRCUMIBAT CASTELLA IN CIRCUITU DOCENS.

⁶**Maga is csodálkozott hitetlenségükön.**

⁶És csodálkozott hitetlenségükön. Ezután bejárta a helységeket a környéken és tanított.

⁶**Ő maga is csodálkozott hitetlenségükön.**

⁶*És csodálkozik vala azoknak hitetlenségén. Aztán köröskörül járja vala a falvakat, tanítván.*

⁶Csodálkozott is hitetlenségükön. Majd sorra járta a környező falvakat, és tanított.

1.3. BEHATÁROLÁS

A szakasz elejét világosan jelzi Jézus lakóhelyének a megemlítése, ahová az Úr tanítványjaival együtt megy el (Mk 6,1). Az epizód végét pedig a helyszínbeli változás mutatja: a Mester bejárja a falvakat, hogy tanítson. A perikópa tehát a Mk 6,1-6 között helyezkedik el, amit majd az apostolok kettesével való szétküldésének a leírása követ (Mk 6,7-13).

1.4. SZÓ SZERINTI ÜZENET

E szakaszban Márk a következőket hangsúlyozza:

- Jézus mindenkit tanít, ez küldetésének egyik legmarkánsabb jellemzője.
- Az Úr fájdalommal veszi tudomásul, hogy sokan – ismerősei közül is – félreértik őt, nem ismerik fel benne a Megváltót, megbotránkoznak benne. De mindez nem akadályozza meg Jézust, hogy folytassa küldetését. Márk ezzel a korabeli igehirdetőknek kíván megerősítést és bátorítást nyújtani, akik szintén megtapasztalhatták, akár családjuk, közösségük körében is, a nem elfogadás és a visszautasítás fájdalmát.
- A hit az a helyes magatartás, amivel az embernek Jézus Krisztus felé kell fordulnia.

Továbbá meg kell jegyeznünk azt is, hogy Jézusnak nem voltak testvérei. Hisszük és valljuk Szűz Mária örök szüzességét, és hogy az ő egyetlen gyermeke Jézus („Mária fia”- Mk 6,3) A „testvérek, nővérek” kifejezések itt tehát tágabb értelemben értendők: pl. unokatestvérek, ismerősök, távolabbi rokonok jelentéssel.

1.5. KULCSSZAVAK RÖVID ELEMZÉSE

διδάσκειν (*didászkejn*): tanít, oktat (Mk 6,2.6)

Jézus egyik legfontosabb tevékenysége a tanítás volt, amint azt többször látjuk a Márk-evangéliumban is:

- tanít a zsinagógában (Mk 1,21; 6,2), a templomban (Mk 12,35; 14,49), a falvakban (Mk 6,6), a tó partján (Mk 2,13; 4,1).
- általában példabeszédekben oktatja a hallgatóit (Mk 4,2).
- tekintéllyel és eddig nem tapasztalt hatalommal, igazság szerint tanít (Mk 1,22; 12,14).
- tanítása irgalomból és szeretetből fakad: megrendül, amikor látja a tömeget, s tanítani kezdi őket (Mk 6,34).
- tanítja az apostolokat a rá váró szenvedésről és a feltámadásáról is (Mk 8,31; 9,31).

A tanítás nem csupán ismeretek átadását jelenti, hanem az Úr mélyebb megismerésének, a vele való barátság elmélyítésének is az útja. Illetve Márk is utal arra, hogy a tanítás feladatát a tanítványok is végzik Jézus parancsára (Mk 6,7-13.30).

εθαύμαζεν (*etháumádzen*): csodálkozik, elcsodálkozik (Mk 6,6)

Általában az emberek Jézus kapcsán csodálkoznak a Márk-evangéliumban: a tömeg elcsodálkozik, amikor hall az Úr nagy tetteiről (Mk 5,20), Pilátus pedig meglepődik, hogy Jézus nem felel neki, illetve, hogy már meghalt a kereszten (Mk 15,5.44). Viszont ebben az epizódban, maga az Úr az, aki elcsodálkozik az emberek hitetlenségét tapasztalva (Mk 6,6). Ezzel is hangsúlyozza tehát az evangélista, hogy a Mestert érzékenyen érinti a názáretiek hitetlenkedése, hiszen a Jézusba vetett hit az üdvösség feltétele, és aki nem hisz benne, az elkárhozik (vö. Mk 16,16).

περιήγεν (*periégen*): körbejár, bejár területet, járkál (Mk 6,6)

Márk evangéliumában csak itt fordul elő ez a szó, és Jézusra vonatkozik. Az imperfectum nyelvtani alak ismétlődő, gyakori cselekvést jelöl, amit a „κύκλω” (*kükló*) határozószó (’köröskörül’) egészíti ki. Az evangélista ezzel azt nyomatékosítja, hogy a Mester rendszeresen bejárta körös-körül a falvakat, hogy tanítson. Ez előkészíti a tanítványok missziós parancsát is, amivel a feltámadt Úr bízta meg majd az övéit, akik folytatni fogják az ő küldetését (vö. Mk 16,15).

1.6. KONTEXTUÁLIS – KÁNONI PÁRHUZAMOK

Párhuzamok Márk evangéliumán belül

Mk 1,21-22 Betértek Kafarnaumba. Itt szombatn mindjárt elment a zsinagógába és tanított. Tanításával ámulatba ejtett mindenkit, mert úgy tanított, mint akinek hatalma van, nem úgy, mint az írástudók.

Mk 1,39 S bejárta egész Galileát, tanított a zsinagógákban, és ördögöket űzött ki.

Mk 5,20 Az el is ment, és Dekapoliszban mindenütt híresztelte, hogy milyen nagy dolgot tett vele Jézus. Mindenki csodálkozott.

Mk 8,31 Ezután arról beszélt nekik, hogy az Emberfiának sokat kell szenvednie, a vének, a főpapok és az írástudók elvetik, megölik, de harmadnapra feltámad.

Mk 9,23 Jézus így felelt: „Ha valamit tehetsz?... Minden lehetséges annak, aki hisz.”

Mk 9,31 mert a tanítványait akarta tanítani. Megmondta nekik, hogy az Emberfiát az emberek kezére adják, megölik, de azután hogy megölik, harmadnapra feltámad.

Mk 12,14 Ezek odamentek hozzá és megkérdezték: „Mester, tudjuk, hogy igazat mondasz, és nem veszed tekintetbe az emberek személyét, hanem az igazsághoz híven tanítod az Isten útját. Szabad adót fizetni a császárnak, vagy nem? Fizessünk, vagy ne fizessünk?”

Mk 15,5.40.44 Jézus azonban nem válaszolt semmit. Ez meglepte Pilátust. (...) Asszonyok is álltak ott, és messziről nézték, mi történik. Köztük volt Mária Magdolna, Mária, az ifjabb Jakab és József anyja és Szalome. (...) Pilátus csodálkozott, hogy már meghalt. Magához hívatta a századost, s megkérdezte, valóban meghalt-e.

Szinoptikus és jánosi párhuzamok

Mt 2,23 Odaérve Názáret városában telepedett le. Így teljesedett a próféták jövendölése: „Názáretinek fogják hívni.”

Mt 4,23 Jézus bejárta egész Galileát, tanított a zsinagógákban, hirdette országa evangéliumát, s gyógyított minden betegséget és fogyatékoságot a nép közt.

Mt 7,28 Ezzel Jézus befejezte ezeket a beszédeket. A nép ámulatban tanításán.

Mt 8,10 Ennek hallatára Jézus elcsodálkozott és kísérőihez fordult: „Bizony mondom nektek, Izraelben nem találtam ekkora hitet.”

Mt 9,35 Jézus bejárt minden várost és falut, tanított a zsinagógákban, hirdette országa örömhírét, és gyógyított minden betegséget, minden gyengeséget.

Mt 11,6 Boldog, aki nem botránkozik rajtam.

Mt 12,46 Amíg beszélt a néphez, megálltak kint anyja és rokonai, s beszélni akartak vele.

Mt 13,54-58 Visszament városába, és az ottaniakat tanította a zsinagógákban. Azok csodálkozva kérdezték: „Honnan van ennek a bölcsessége és a csodatevő ereje? Nem az ácsnak a fia? Nem Mária az anyja, nem Jakab, József, Simon és Júdás a testvérei? S

nővérei nem mind itt élnek köztünk? Honnét vette hát mindezeket?” És megbotránkoztak rajta. Jézus erre megjegyezte: „A prófétának csak a saját hazájában és házában nincs becsülete.” Hitetlenségük miatt ott több csodát nem is tett.

Lk 2,34 Simeon megáldotta őket, és így szólt anyjához, Máriához: „Íme, ő sokak romlására és sokak feltámadására lesz Izraelben, jel lesz, amelynek ellene mondanak.”

Lk 4,15-32.44 Tanított a zsinagógákban, és mindenki magasztalta. Amikor Názáretbe ért, ahol nevelkedett, szombaton szokása szerint bement a zsinagógába, és felolvasásra jelentkezett. Izajás próféta könyvét adták neki oda. Szétbontotta a tekercset, és épp azon a helyen, ahol ez volt írva: „Az Úr Lelke van rajtam, azért kent fel engem, hogy örömhírt vigyek a szegényeknek. Elküldött, hogy hirdessem a foglyoknak a szabadulást, a vakoknak a látást, hogy szabadon bocsássam az elnyomottakat, és hirdessem az Úr kegyelmének esztendejét.” Összetekerte az Írást, átadta a szolgának és leült. A zsinagógában minden szem rá szegeződött. S elkezdte beszédét: „Ma beteljesedett az Írás, amit az imént hallottatok.” Mindenki helyeselt neki, és csodálkozott a fönséges szavakon, amelyek ajkáról fakadtak. „De hát nem József fia?” – kérdezték. Így szóló hát hozzájuk: „Biztosan ezt a mondást szegezitek majd nekem: Orvos, magadat gyógyítsd! A nagy tetteket, amelyeket – mint hallottuk – Kafarnaumban végbevittél, vidd végbe itt, a hazádban is!” Majd így folytatta: „Bizony mondom nektek, hogy egy prófétát sem látnak szívesen a saját hazájában. S igazán mondom nektek, sok özvegy élt Izraelben Illés idejében, amikor az ég három évre és hat hónapra bezárult, úgyhogy nagy éhínség támadt az egész földön. De közülük egyikhez sem kapott Illés küldetést, csak a szidóni Száreptában élő özvegyasszonyhoz. Ugyanígy Elizeus próféta korában is sok leprás élt Izraelben, s egyikük sem tisztult meg, csak a szír Naamán.” Ezt hallva mind haragra gerjedtek a zsinagógában. Felpattantak, kiűzték a városon kívülre, és fölvezették arra a hegyre, amelyen városuk épült, a szakadék szélére, hogy letaszítsák. De ő áthaladt köztük és eltávozott. Jézus lement Kafarnaumba, Galilea egyik városába, és szombaton tanította őket. Tanítása mindenkit ámulatba ejtett, mert szavának hatalma volt. (...) És hirdette Júdea zsinagóáiban.

Lk 7,23 Boldog, aki nem botránkozik meg rajtam!

Lk 13,22 A városokban és falvakban, amelyeken áthaladt, mindenütt tanított, így tette meg az utat egészen Jeruzsálemig.

Jn 4,44 Jézus maga állapította meg, hogy saját hazájában nincs a prófétának becsülete.

Jn 6,42 Így érveltek: „Nem Jézus ez, Józsefnek a fia, akinek ismerjük apját, anyját? Hogyan mondhatja hát, hogy a mennyből szálltam alá?”

Jn 6,60-61 Tanítványai közül, akik ezeket hallották, többen azt mondták: „Kemény beszéd. Ki hallgatja?” Jézus tudta, hogy tanítványai méltatlankodtak miatta, azért így szólt hozzájuk: „Botránkoztok rajta?”

Jn 7,15 A zsidók csodálkozva mondogatták: „Hogy ismerheti így az Írásokat, amikor nem is tanulta?”

Jn 9,30 „Épp az a különös – felelte az ember –, hogy nem tudjátok, honnét való, mégis visszaadta a szemem világát.”

Jn 14,22 Ekkor Júdás – nem az iskarióti – megkérdezte: „Uram, hogy van az, hogy nekünk akarod magad kinyilatkoztatni, nem a világnak?”

Kánoni elemzés (párhuzamok a Szentírás más könyveiben)

Iz 53,2-3 Úgy nőtt fel előttünk, mint a hajtás, és mint a gyökér a szomjas földből. Nem volt sem szép, sem ékes [hiszen láttuk], a külsejére nézve nem volt vonzó. Megvetett volt, utolsó az emberek között, a fájdalmak férfja, aki tudta, mi a szenvedés; olyan, aki elől iszonyattal eltakarjuk arcunkat, megvetett, akit bizony nem becsültünk sokra.

Iz 59,1-2.16 Nem! Nem rövid az Úr keze: meg tudna szabadítani, s a füle sem süket a hallásra. Nem, hanem a ti gonoszságaitok ütöttek szakadékot köztetek és Istenetek között. Bűneitek fedik el arcát előletek, hogy ne hallgasson meg benneteket. (...) És látta, hogy nincs senki, csodálkozva látta, hogy nincs senki, aki közbelépne. Ezért saját karja sietett segítségére, és a maga igaz volta lett a támasza.

Jer 2,11 Fölcserélte-e valamelyik nemzet isteneit, jóllehet azok nem is istenek? S az én népem mégis fölcserélte Dicsőségét olyasmivel, ami csupa tehetetlenség.

Jer 11,21 Ezt mondta ki az Úr Anatót férfiakra, akik elhatározták, hogy megölnék, s így figyelmeztettek: „Ne prófétálj az Úr nevében, mert különben meghalsz a kezünk között.”

ApCsel 1,13 Amint megérkeztek, fölmentek az emeleti terembe, ahol együtt szoktak lenni: Péter és János, Jakab és András, Fülöp és Tamás, Bertalan és Máté, Alfeus fia, Jakab, a buzgó Simon és Jakab testvére, Júdás.

ApCsel 4,13-14 Amikor látták Péter és János bátorságát, és megtudták, hogy írástudatlan és tanulatlan emberek, csodálkoztak; s mikor felismerték őket, hogy Jézussal voltak, ráadásul a meggyógyult ember is ott állt, nem tudtak mit mondani.

ApCsel 10,38 Miképp kente fel az Isten a názáreti Jézust Szentlélekkel és hatalommal. S ő ahol csak járt, jót tett, meggyógyította az összes ördögtől megszállottat, mert vele volt az Isten.

Gal 1,19 Más apostolt nem is láttam, csak Jakabot, az Úr testvérét.

1Kor 1,23 mi azonban a megfeszített Krisztust hirdetjük. Ő a zsidóknak ugyan botrány, a pogányoknak meg balgaság.

Zsid 4,2 Hozzánk éppúgy eljutott az üdvösség örömhíre, mint őhozzájuk; ám nekik nem vált hasznukra a tanítás, mert nem csatlakoztak azokhoz, akik hittel hallgatták.

1Pt 2,4 Őhöz járultatok, az élő kőhöz, amelyet – bár az emberek elvetettek – Isten kiválasztott és megbecsült.

2. MEDITATIO – ELMÉLKEDÉS

2.1. PATRISZTIKUS NÉZŐPONT

Aranyszájú Szent János: Krisztus Urunk hazatér és saját falujában tanít. Itt ismerik őt, de mégsem hallgatnak szavára. Sőt, irigységükből ilyeneket beszélnek: „*Honnan vette*

ez mindezt? Milyen bölcsesség az, amely neki adatott? És milyen csodák történnek a keze által? Nem az ács ez, Mária fia, Jakab és József és Júdás és Simon testvére? Nem az ő nővérei vannak itt nálunk?” Nem ismerték el tudását, amely olyan tudás, ami nem emberi tanításból származik, hanem magának az Istennek a kegyelméből. Lásd meg, hogy az irigység hogy el tudja takarni a tisztán látást és a hitet! Pedig nem újdonság ez. Vajon Mózes, aki által Isten a Törvényt adta, nemde egy egyszerű zsidó nő fia volt? Vajon Dávid, akit az Úr tett királlyá, vajon nem Jesszének, egy alázatos földművesnek volt a fia? Mit válaszol az Úr Jézus: „Nem vetik meg a prófétát, csak a maga hazájában, a rokonságában és a házában.” Nem művelt köztük csodát. Miért nem? Meg tudta volna tenni, de nem akarta tovább növelni büntetésüket, hiszen ha még csodáinak sem hittek volna, akkor ki vagy mi menthette volna meg őket? A csoda megértéséhez hit szükséges, lásd a zsinagóga elöljárójának vagy éppen a vérfolyásos asszonynak a történetét (Vö.: Mk 5, 21 – 43)!

2.2. TANÍTÓHIVATALI NÉZŐPONT

2.2.1. KATOLIKUS EGYHÁZ KATEKIZMUSA

2581. A Templomnak Isten népe számára az imádságra nevelés helyének kellett lennie: a zarándoklatok, az ünnepek, az áldozatok, az esti áldozat, az illatáldozat és a „kitett” kenyerek mind a Magasságbeli és egészen Közeli Isten szentségének és dicsőségének jelei, meghívások és az imádság útjai voltak. De a ritualizmus a népet gyakran nagyon külsőséges kultuszba vitte. Szükség volt a hit nevelésére és a szív megtérésére. Ez volt a Próféták küldetése a számkivetés előtt és után.

2582. Illés a próféták atyja az Őt keresők, az Ő arcát keresők nemzedékéből. Neve, „az Úr az én Istenem” előre hirdeti a nép kiáltását, mely a próféta imádságára válaszul a Kármel hegyén hangzik föl. Jakab órá hivatkozik, hogy az imádságra buzdítson: „Igen hathatós az igaz ember buzgó könyörgése” (Jak 5,16).

2583. Miután menedékhelyén, a Kerit pataknál megtanulta az irgalmasságot, a száreptai özvegyasszonynak tanítja és állhatatos imádságával megerősíti az Isten szavában való hitet: Isten megteszi, hogy az özvegyasszony fia visszatér az életbe.

A Kármel hegyén az Isten népe hite számára a végső próbatétet jelentő áldozat idejében az ő könyörgésére – „Hallgass meg, Uram, hallgass meg!” – az Úr tüze megemészteti az égőáldozatot, „mikor már eljött az ideje, hogy bemutassák az (esti) áldozatot”. Illés szavait a keleti liturgiák átvették az eucharisztikus epiklézisbe.

Végül Illés, amikor ismét a pusztába megy, a helyre, ahol az élő és igaz Isten kinyilatkoztatta magát népének, mint Mózes, „barlangba” rejtőzik, míg Isten titokzatos jelenléte „átvonul”. De csak a színeváltozás hegyén mutatkozik meg Ő, akinek arcát ezek keresték: a megfeszített és föltámadt Krisztus arcán ismerik meg Isten dicsőségét.

2584. A Próféták az Istennel töltött magányban kapják a világosságot és az erőt küldetésükhöz. Imádságuk nem menekülés a hitetlen világból, hanem odahallgatás Isten szavára. Ez az imádság olykor perlekedés vagy panasz, de mindig közbenjárás, mely a szabadító Isten, a történelem Ura beavatkozását várja és készíti elő.

436. A Krisztus név a héber „fölkent” jelentésű „Messiás” szó görög fordításából ered. A Jézus név jelentése nem valósulna meg, ha nem teljesíti be tökéletesen azt az isteni küldetést, amit ez a név jelent. Izraelben ugyanis Isten nevében azokat kenték föl, akiket Neki szenteltek a Tőle származó küldetésre. Ez történt a királyok, a papok és olykor a Próféták esetében. Ennek kellett történnie különösen is a Messiással, akit Isten fog küldeni, hogy véglegesen megalapítsa az ő országát. A Messiásnak az Úr Lelke által fölkentnek kellett lennie, mint királynak, s egyidejűleg papnak is, de úgy is, mint Prófétának. Jézus beteljesítette Izrael messiási reménységét a maga hármassal, papi, prófétai és királyi feladatával.

162. A hit ingyenes ajándék, amit Isten ad az embernek. Ezt a drága ajándékot mi el is veszíthetjük; Szent Pál erre figyelmezteti Timóteust: „Lelkedre kötöm (...), hogy a jó harcot vívd meg bizalommal. Tarts ki a hitben és őrizd meg tisztán a lelkiismeretedet. Ezt néhányan elveszítették és hajótörést szenvedtek a hitben.” (1Tim 1,18--19.) Ahhoz, hogy élni, növekedni és a végsőig kitartani tudjunk benne, táplálnunk kell a hitet Isten Igéjével, és kérnünk kell az Úrtól, hogy növelje bennünk; a „szeretet által” tevékenykednie (Gal 5,6), a reménytől erősödnie kell, és az Egyház hitében kell gyökereznie.

268. A hitvallásban az összes isteni tulajdonság közül egyedül Isten mindenhatóságáról van szó: ennek megvallása életünk számára nagyon jelentős. Hisszük, hogy ez a mindenhatóság egyetemes, mert Isten, aki mindent teremtett, mindent kormányoz és mindenre képes; szeretettel teljes, mert Isten a mi Atyánk; titokzatos, mert egyedül a hit tudja észlelni, amikor „a gyengeségben válik tökéletessé” (2Kor 12,9).

273. Egyedül a hit képes ragaszkodni Isten mindenhatóságának titokzatos utaihoz. Ez a hit dicsekszik a maga gyengeségeivel és magára vonja Krisztus hatalmát. E hitnek a legragyogóbb példája Szűz Mária, aki hitte, hogy „Istennél semmi sem lesz lehetetlen” (Lk 1,37), és magasztalni tudta az Urat, mert „nagy dolgot tett énvelem, aki hatalmas, és szent az Ő neve” (Lk 1,49).

1508. A Szentlélek egyes embereknek különleges, gyógyító karizmát ajándékoz, hogy megmutassa, milyen ereje van a Föltámadott kegyelmének. Azonban még a legbuzgóbb imádság sem nyeri el minden betegség gyógyulását. Így kell Pálnak megtanulnia az Úrtól: „elég neked az én kegyelmem. Mert az erő a gyöngeségben nyilvánul meg” (2Kor 12,9); és az elviselendő szenvedéseknek a következő értelme lehet: „Testemben kiegészítem, ami Krisztus szenvedéséből hiányzik, testének, az Egyháznak a javára” (Kol 1,24).

2.2.2. PÁPAI GONDOLATOK

SZENT II. JÁNOS PÁL PÁPA LABOREM EXERCENS KEZDETŰ ENCIKLIKÁJA

A dolgozó Jézus Krisztus példája

115. Ezt az igazságot, amely szerint az ember munkája révén Istennek, a Teremtőnek művében részesedik, egész különleges módon világította meg Jézus Krisztus – az a

Jézus, akin első názáreti hallgatói „elámultak és azt mondták: Honnan veszi mindezt? S honnan adatott neki ez a bölcsesség... hát nem az ács ez?” (Mk 6,2) Jézus ugyanis nem csupán meghirdette, hanem mindenekelőtt munkával megvalósította az „Evangéliumot”, melyet az Atya Órá, az örök Bölcsesség Igéjére bízott. Éppen ezért az volt a „munka Evangéliuma” hogy Ő, aki meghirdette, maga is munkásember volt, ugyanúgy ács, miként a názáreti József (Vö. Mt 13,55). S jóllehet a szavaiban nem találunk külön parancsot a munkára – sőt, egyszer megtiltja a munkában megnyilatkozó túlzott aggodalmat az életért (Vö. Mt 6,25-34), mégis Krisztus életének szava félreérthetetlen: a „munka világához” tartozik, elismeréssel és tisztelettel van az emberi munka iránt. Sőt, ennél többet is mondhatunk: szeretettel nézi a munkát, a munka különböző megnyilvánulásait, mert mindegyikben annak felcsillanását látja, hogy az ember Istenhez, a Teremtőhöz és Atyához hasonló. Nemde Ő maga mondta: „Atyám a szőlőműves...” (Jn 15,1), és tanításában különböző módokon megszólaltatja azt a munkára vonatkozó alapvető igazságot, amelyet az Ószövetség hagyománya már a Teremtés könyvének kezdetén kifejezett?

FERENC PÁPA EVANGELII GAUDIUM KEZDETŰ APOSTOLI BUZDÍTÁSA

136. Újítsuk meg a prédikációba vetett bizalmunkat, mely azon a meggyőződésen alapul, hogy maga Isten akarja elérni a többieket a prédikátor által, s hogy ő terjeszti ki a hatalmát az emberi szó által. Szent Pál határozottan beszél az igehirdetés szükségességéről, mert az Úr a többieket a mi szavunkkal is el akarja érni (vö. Róm 10,14-17). A mi Urunk is a szóval hódította meg a nép szívét. Mindenfelől jöttek, hogy hallgassák őt (vö. Mk 1,45). Csodálkozva „itták” a tanítását (vö. Mk 6,2). Érezték, hogy úgy beszél hozzájuk, mint akinek hatalma van (vö. Mk 1,27). Az apostolok szavával, akiket meghívott „hogy vele legyenek, és elküldje őket hirdetni az ígét” (Mk 3,14), az Egyház kebelére vonzotta az összes népet (vö. Mk 16,15.20).

FERENC PÁPA LAUDATO SI' KEZDETŰ ENCIKLIKÁJA

98. Jézus teljes összhangban élt a teremtéssel, és mások ámulva kérdezték: „Ki lehet ez, hogy még a szélvész és a tenger is engedelmeskedik neki?” (Mt 8,27). Nem tűnt világtól visszahúzódó aszkétának vagy az életben kellemes dolgok ellenségének. Magára utalva azt mondta: „Eljött az Emberfia, eszik is, iszik is, és azt mondják rá, hogy falánk és borissza ember” (Mt 11,19). Távol állt azoktól a filozófiáktól, amelyek megvetették a testet, az anyagot és az e világi dolgokat. Ezek az egészségtelen dualizmusok mégis jelentős befolyást gyakoroltak néhány keresztény gondolkodóra a történelem folyamán, és eltorzították az evangéliumot. Jézus két kezével dolgozott, napi kapcsolatban állt az Isten által teremtett anyaggal, hogy kézműves képességével alakot adjon neki. Érdemes felfigyelnünk arra, hogy élete nagy részét ennek a feladatnak szentelte, olyan egyszerű életmódban, amely semmiféle csodálatot nem keltett: „Nem az ács ez, Mária fia?” (Mk 6,3). Ily módon megszentelte a munkát, és sajátos értékkel ruházta fel kibontakozásunk szempontjából. Szent II. János Pál azt tanította, hogy „ha az ember a munka fáradságát

az értünk megfeszített Krisztussal egyesülve viseli el, valamilyen módon együttműködik Isten Fiával az emberiség megváltásában”.⁵

2.3. LITURGIKUS NÉZŐPONT

2.3.1. AZ EVANGÉLIUMI SZAKASZ KAPCSOLÓDÁSI PONTJAI A SZENTMISE SZERTARTÁSÁNAK EGYÉB SZÖVEGEIVEL

Az *olvasmányban* (Ez 2,2-5) arról hallunk, hogy Isten elküldi a prófétát népéhez, amelynek tagjai közül sokan elutasították az Úrral való szövetséget. Ennek ellenére Isten mégis arra kéri Ezekielt, hogy hirdesse nekik az Úr szavát: „Így szól az Úr Isten! Hátha még ők is meghallják, és elhagyják bűneiket! Mert ellenszegülő ház ez, de tudják meg, hogy próféta van közöttük!” Az *evangéliumi szakasz* (Mk 6,1-6) elbeszéli, hogy Jézus is megtapasztalja, hogy saját hazájában: Názáretben nem fogadják el őt, ahogy ezt annak idején több prófétával is tették. De mindezek ellenére mind Ezekiel prófétának, mind az Úr Jézusnak a jelenléte Isten hűségének és türelmes, megbocsátó szeretetének a jele.

Az irgalmas Istenbe vetett bizalom reménye és öröme jelenik meg a *válaszos zsoltárban* (Zsolt 123 /122/): „Könyörülj rajtunk, Uram, könyörülj rajtunk!” és a *szentleckében* is (2Kor 12,7-10): „Elég neked az én kegyelmem. Mert az erő a gyöngeségben nyilvánul meg a maga teljességében.” Isten nagylelkű szeretetének győzelmét és a bűnösök iránti megbocsátását foglalja imádságba a *szentmise első könyörgése* is: „Istenünk, te szent Fiad megaláztatása által fölemelted az elesett emberiséget. Adj szent örömet nekünk, akiket kiragadtál a bűn szolgaságából, és fogadj be egykor az örök boldogságba!”

2.3.2. LITURGIKUS ÉNEKEK

Befogadtuk, Isten (677)

http://nepenektar.hu/idoszak/evkozi_ido/liturgia/214/intr/801/befogadtuk-isten-suscepimus

Légy nékem oltalmazó Istenem (614)

http://nepenektar.hu/idoszak/evkozi_ido/liturgia/214/intr/801/befogadtuk-isten-suscepimus

GITÁROS ÉNEKEK

Te vagy a fény a szívemben, Jézus (Taize)

<https://www.youtube.com/watch?v=u5i8WZBzFo4>

Ízleld és lásd

<https://www.youtube.com/watch?v=yEILixodu2c>

2.4. PEDAGÓGIAI NÉZŐPONT

2.4.1. EVANGÉLIUM TÉMÁJÁT FELDOLGOZÓ IRODALMI MŰ

Somogyi János – Hozsánna!

Remény csillan a sóvárgó szemekbe,
A lelkek mélyén a tűz fellobog.
Szabadító jön, a világ Megváltója,
Érte a népek szíve vár, dobog!

Próféta! Jézus! Názáretből való!(...)
De soha még ember így nem szólott,
Megrázó erővel a bűnös világnak.

Szava izzó, mint folyékony arany.
Igazság, erő, mi belőle árad.
Jóság, alázat simul a szemében
És emberekért munkálkodik, fárad.

Messziről morajlást hoz a tavaszi szél,
A csodatevő próféta közeleg.
Ellenállhatatlan, csodás erő viszi
Az embereket egymáshoz közelebb.

Egyszerű ruhában, számárháton ülve,
Jön az Ember, a bűnösök barátja,
Tanítványai körülötte mennek,
Sok ezer torok a hozsánnát kiáltja.

„Hozsánna Néked!” Harsogja a tömeg,
„Ki jössz az Úrnak dicső nevében!”
Öröm-mámor tombol a lelkekben,
Legtöbb embernek könny ül a szemében.

„Hozsánna Néked! Dávid Fiának!
Te vagy a dicső, hatalmas Király!
Izrael népe a próféciák után,
Messiás, Messiás! A jöttödre vár!”

Pálmák lengnek, virágok hullanak
Szőnyegek terülnek le a poros útra,
Dicsőség, hozsánna, Isten Fiának,
Ki a reménységnek örökvizű Kútja.

Dicsőség Néked! Jézus, Messiás!
Az örök város így fogad ma téged.
Bevonultál a lelkekbe, szívekbe,
S meghódítottad a Te bűnös néped.

2.5. KÉRDÉSEK AZ EVANGÉLIUMHOZ

- Hogyan hallgatom és fogadom Jézus szavait, tanítását?
- Mennyire vakít el az irigység?

3. ORATIO – IMÁDSÁG

A szentmise első könyörgése

Istenünk, te szent Fiad megaláztatása által fölemelted az elesett emberiséget. Adj szent örömet nekünk, akiket kiragadtál a bűn szolgaságából, és fogadj be egykor az örök boldogságba. A mi Urunk, Jézus Krisztus, a te Fiad által, aki veled él és uralkodik a Szentlélekkel egységben, Isten mindörökkön örökké. Ámen.

Imádság

Mennyei Atyám, Jézus nevében kérlek, küldd el Szentlelkedet, hogy mindig őszinte hittel és készséges nyitottsággal tudjak Szent Fiadra figyelni, s engedelmes tanítványa lehessenek. Ámen.

4. CONTEMPLATIO – SZEMLÉLŐDÉS

Nem vetik meg a prófétát, csak a hazájában. (Mk 6,1-6)

(Forrás: Shutterstock)

5. CONDIVISIO – MEGOSZTÁS

Örömhír megfogalmazása: Nekem ebben a szakaszban az az örömhírem, hogy...

- az Úr Jézus engem is tanít. Megadja a lehetőséget, hogy egyre jobban megismerjem, megszeressem őt, s hogy mélyüljön a barátságunk.
- az Úr adja a bölcsességet.

6. ACTIO – TETTEKRE VÁLTÁS

Tanúságtétel megfogalmazása: Az evangéliumi szakasz arra ösztönöz, hogy...

- minden nap figyeljek Jézus szavára, s hittel forduljak felé.
- tudjak én is türelmes lenni, mint Krisztus Urunk.

IMPRESSZUM

A *Lectio divina segédanyagok*, amiknek felépítése a *lectio divina* módszer felosztását követi, segítik az evangéliumi szakasz imádságos elmélyítését.

Lectio divina segédanyag, Évközi 14. vasárnap („B” év)

Borítófotó © Shutterstock

A Biblia szövegének fordításait a következő forrásokból vettük át:

- liturgikus szöveg: igenaptar.katolikus.hu (utolsó letöltés 2020. szeptember 18.)
- a görög szöveget az SBLGNT (utolsó letöltés 2020. május 11.)
- latin fordítás: Vatikán online archívuma (utolsó letöltés 2020. május 14.)
- további magyar fordítások: szentiras.hu (utolsó letöltés 2020. május 12.)

Aranszajú Szent János gondolatait a Bibbia dei Padri olasz nyelvű kiadvány alapján Rácz Dávid fordította.

Katolikus Egyház Katekizmusa: archiv.katolikus.hu/kek (utolsó letöltés 2020. május 15.)

Pápai gondolatok: regi.katolikus.hu (utolsó letöltés 2020. szeptember 14.)

Somogyi János – Hozsánna! – <http://martinkertvaros-plebania.hu/page.php?4.111>

A *Lectio divina segédanyag* összeállításában a *lectio divina* munkacsoport működött közre, melynek vezetője Nyúl Viktor, egykori és jelenlegi tagjai pedig: Asztalos Gábor Tamás, Asztalos Lívია, Csonka Laura, Endrédi Melinda, Geiszelhardt Sára, Görföl Tibor, Grász-Szily Boglárka, Haász Rebeka Anna, Fazekas Zsófia, Hegyi László, Járai Ferenc, Máté Mária Magdolna Teréz nővér, Mohay Réka, Molnár Dzszenifer, Nyúlné Révfalli Ildikó, Rácz Dávid, Rácz Édua Anna, Roszkopf Rita, Sárszegi Judit, Szabóné Nagy Katalin, Vermes Nikolett, Zimonyi Géza.

Ezen kiadvány tartalma szerzői jogi védelem alatt áll. A szerzői jogok tulajdonosai a fentebb említett esetekben az ott megjelölt jogtulajdonosok, külön meg nem jelölt esetekben a Pécsi Egyházmegye. Hitbuzgalmi és lelkipásztori célra a kiadvány anyaga szabadon felhasználható.

Kiadja a Pécsi Egyházmegye, 2021

7621 Pécs, Dóm tér 2.

E-levelelő: lectio.divina@pecs.egyhazmegye.hu

Honlap: lectiodivina.hu